

Verslag voorjaarsvergadering IMF 17 en 18 april in Washington DC

Op vrijdag 17 en zaterdag 18 april vond in Washington DC de voorjaarsvergadering van het IMF en de Wereldbank plaats. De Belgische Minister van Overtveldt vertegenwoordigde de Nederlands-Belgische kiesgroep tijdens de onderdelen van het International Monetary and Financial Committee (IMFC). De conclusies van het IMFC stonden in het teken van de het versterken van de mondiale groei, nu en in de toekomst.

Economische situatie en beleidsaanbevelingen

Volgens Managing Director Lagarde, die voorafgaand aan de voorjaarsvergadering haar *Global Policy Agenda* presenteerde, is het mondiaal één van de belangrijkste uitdagingen om structurele maatregelen te nemen om groei te bevorderen. Voor het stimuleren van evenwichtige en houdbare groei is het niet alleen van belang om het huidige herstel te blijven ondersteunen, maar ook om groei in de toekomst te verhogen. Dit geldt zowel voor ontwikkelde economieën, als voor opkomende economieën en ontwikkelingslanden. De implementatie van structurele maatregelen blijft over het algemeen echter achter in vergelijking met het doorvoeren van accommoderend beleid. Ruim monetair beleid, consolidatie van private en publieke schulden, maatregelen voor het versterken van de financiële stabiliteit en investeringen blijven nodig, maar structurele hervormingen dienen volgens het IMF meer prioriteit te krijgen.

De Nederlandse inzet voor de voorjaarsvergadering sloot goed aan bij de belangrijkste uitdagingen die het IMF voor de toekomst ziet. Nederland benadrukt al geruime tijd het belang van structurele hervormingen om de productiviteit en innovatiekracht te vergroten en demografische ontwikkelingen het hoofd te bieden. In de huidige situatie van accommoderend monetair beleid kunnen structurele maatregelen door een positief effect op investeringen er aan bijdragen dat liquiditeit haar weg vindt naar de reële economie. In ontwikkelde landen hebben met name arbeidsmarkthervormingen hoge prioriteit. Opkomende economieën kunnen profiteren van structurele hervormingen om hun groeipotentieel te realiseren, door het investeringsklimaat te verbeteren en productmarkthervormingen door te voeren. In de lage inkomenslanden is er naast een beter investeringsklimaat ook behoefte aan versterking van het bestuur en de werking van instituties.

Nederland heeft benadrukt dat de groeiestrategie voor het eurogebied zijn vruchten afwerpt. Het eurogebied houdt er een gebalanceerde beleidsmix op na waarbij accommoderend beleid gepaard gaat met structurele hervormingen en waarbij de houdbaarheid van overheidsfinanciën centraal staat. Het herstel in het eurogebied wordt geholpen door de lage prijs van olie, de lage rentes en de depreciatie van de euro. In veel landen worden structurele hervormingen doorgevoerd om arbeidsmarkten te hervormen, overheden te moderniseren en de werking van productmarkten te verbeteren. De landen in het eurogebied die de meeste voortgang hebben geboekt, laten inmiddels ook robuuste groeicijfers zien. In Europa wordt momenteel gewerkt aan een agenda om investeringen aan te jagen. Voor een succesvolle implementatie van deze agenda zijn verdere structurele hervormingen essentieel. Private investeringen nemen toe wanneer landen de competitiviteit en innovatiekracht van hun economieën versterken.

Er was tijdens de voorjaarsvergadering ook aandacht voor de mogelijke risico's voor het herstel. Geopolitieke risico's en de spillovers die daarmee gepaard gaan kunnen het herstel drukken. Het IMFC constateerde daarnaast dat de inflatie in sommige landen onder de streefwaarde blijft. Risico's voor de financiële stabiliteit zijn, als gevolg van het aanhoudend ruim monetair beleid, nog steeds aanwezig. Met name de opkomende economieën zijn kwetsbaar voor een renteverhoging in de VS en voor eventuele wisselkoersfluctuaties. In deze landen, maar ook in de ontwikkelde economieën, is prudentieel beleid van belang om risico's voldoende te beheersen. Het is ook belangrijk alert te blijven op bubbelvorming in activamarkten. Waar nodig moeten beleidsmakers nadenken over de inzet van macroprudentiële instrumenten om de opbouw van onevenwichtigheden tegen te gaan.

IMF beleid

Naast de economische situatie, werd er tijdens de voorjaarsvergadering aandacht besteed aan de rol van het IMF in het mondiale economische en financiële stelsel. Belangrijkste punt van discussie was de hervorming van het bestuur van het IMF, om de legitimiteit en toekomstbestendigheid van het Fonds te versterken. Het IMF werkt sinds begin 2015 aan interim opties waarmee het bestuur in afwachting van de inwerkingtreding versterkt kan worden als gevolg van het uitblijven van de inwerkingtreding van de hervormingsafspraken uit 2010, doordat het Amerikaans congres deze afspraken nog niet geratificeerd heeft. De IMF leden hebben afgesproken dat de interim opties dienen aan te sluiten bij de hervormingen uit 2010, waardoor inwerkingtreding op termijn alsnog mogelijk is. Daarnaast heeft de Raad van Gouverneurs besloten dat de deadline voor het uitwerken van de interim opties 30 juni is. Het is tijdens de voorjaarsvergadering niet gelukt om brede overeenstemming te vinden over de interim opties. Het IMFC en de G20 hebben in een gezamenlijke sessie afgesproken dat de inwerkingtreding van het 2010 pakket de hoogste prioriteit blijft hebben. Daarnaast is de Raad van Bewindvoerders gevraagd om te blijven werken aan interim oplossingen voor het gebrek aan voortgang in de bestuurshervorming van het IMF.

Aangezien dit jaar in het teken staat van de post-2015 internationale ontwikkelingsagenda, is ook stilgestaan bij de bijdrage van het IMF aan deze agenda. Het IMF draagt vanuit haar mandaat reeds bij aan de economische ontwikkeling van lage inkomenslanden door in multilaterale en bilaterale surveillance aanbevelingen te doen voor externe en interne economische en financiële stabiliteit, financiële steun te verstrekken wanneer landen betalingsbalansproblemen ondervinden en technische assistentie te bieden om institutionele en bestuurlijke capaciteit te versterken. De leden hebben het IMF gevraagd om deze inzet te intensiveren, door beter en efficiënter gebruik te maken van de beschikbare financiële middelen voor lage inkomenslanden. Daarnaast zal het IMF middels technische assistentie en beleidsadvisering een bijdrage leveren aan het mobiliseren van additionele publieke middelen in ontwikkelingslanden, o.a. door versterking van belastingstelsels. Tot slot zal het IMF haar aanpak in fragiele staten herzien, om nog meer te focussen op de institutionele en bestuurlijke uitdagingen in deze landen.